EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.2.2025
COM(2025) 44 final

2025/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o rozhodnutí účastníků odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních účastníků odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla, přílohy III Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“), pokud jde o změny odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel“ nebo „ODL“).

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1 Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech a odvětvová dohoda týkající se letadel

Ujednání je gentlemanskou dohodou mezi Unií, Spojenými státy, Kanadou, Japonskem, Koreou, Norskem, Švýcarskem, Austrálií, Novým Zélandem, Tureckem a Spojeným královstvím (dále jen „účastníci“), která poskytuje rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro účastníky (kde je hospodářská soutěž založena na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách), jednak odstranění dotací a narušení trhu, jež souvisejí se státem podporovanými vývozními úvěry. Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou, a ačkoli sekretariát OECD poskytuje podporu pro jeho provádění, nejedná se o akt OECD[1].

Některá pravidla stanovená v ujednání jsou specifická pro konkrétní odvětví a jsou podrobně popsána v odvětvových přílohách ujednání (nazývaných „odvětvové dohody“). ODL je samostatná dohoda o státem podporovaných vývozních úvěrech týkajících se civilních letadel. Provádí se nezávisle na ujednání.

ODL řídí její účastníci, tedy Austrálie, Brazílie, Kanada, Evropská unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Spojené království a Spojené státy.

ODL je pravidelně aktualizována s ohledem na politický vývoj a vývoj na finančním trhu, které ovlivňují poskytování státem podporovaných vývozních úvěrů. ODL byla provedena v právu Unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011, a stala se tak v EU právně závaznou[2]. Revize podmínek ujednání se začleňují do práva EU prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle článku 2 uvedeného nařízení.

2.2 Účastníci odvětvové dohody týkající se letadel a rozhodování

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ODL, jakož i v písemných postupech pro rozhodování těchto účastníků. Rozhodnutí o všech změnách ujednání se přijímají na základě konsensu.

2.3 Zamýšlený akt účastníků ODL

Ačkoli se ODL zaměřuje na vývozní úvěry související s vývozem civilních letadel, účastníci v rámci ODL rovněž poskytují podporu transakcím, které zahrnují poskytování údržby a dalších služeb, jakož i vývoz náhradních dílů a souprav pro motory. Praxe v ODL v průběhu let však ukázala nejednoznačnost, pokud jde o uplatňování pravidel pro transakce tohoto typu. Proto

[1] Ve smyslu článku 5 Úmluvy OECD.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

bylo navrženo, aby byly do ODL zahrnuty zvláštní podmínky pro údržbu a servisní smlouvy, jakož i náhradní díly a soupravy pro motory (týkající se letadel, na něž se vztahuje ODL). Pravidla by u těchto transakcí zajistila jednotné uplatňování a výklad podmínek ODL, což by přispělo k rovnějším podmínkám.

Pravidla by konkrétně:

- umožnila delší lhůty splatnosti u transakcí přesahujících určitou smluvní hodnotu,
- snížila minimální platbu předem z 30 % na 15 % hodnoty vývozního kontraktu a
- upravila definici počátku úvěru (u níž je dnes těžištěm okamžik, kdy kupující obdrží samotné letadlo, na rozdíl od rozměru služeb) tak, aby odpovídal termínům dodání, které jsou u těchto smluv obvykle sledovány.

Účastníci ODL od roku 2022 jednají o doplnění těchto pravidel a výsledek se očekává v prvním čtvrtletí roku 2025.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Navrhovaným postojem Unie by bylo podpořit změnu znění ODL, pokud jde o podporu údržby a servisních smluv, náhradní díly a soupravy pro motory související s letadly, na něž se vztahuje ODL. Nová zvláštní pravidla by u těchto transakcí pomohla zajistit jednotné uplatňování ODL a posílit rovné podmínky pro účastníky ODL.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1 Procesněprávní základ

4.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.“*

Pojem *„akty s právními účinky“* zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale *„mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“*[3].

4.1.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zamýšlený akt může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Článek 1 uvedeného nařízení totiž stanoví, že *„[v] Unii se použijí pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.“* Stejně relevantní je článek 2 uvedeného nařízení, který stanoví, že *„Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 3, kterými se mění příloha II, pokud je to nezbytné v důsledku*

[3] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

změn pravidel, které dojednali účastníci ujednání". To zahrnuje změny příloh ujednání, jako je ODL.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2 Hmotněprávní základ

4.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí především na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

4.2.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají vývozních úvěrů, což spadá do působnosti společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 Smlouvy o fungování EU.

4.3 Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt účastníků ODL změní Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, které tvoří přílohu II nařízení (EU) č. 1233/2011, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2025/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o rozhodnutí účastníků odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání"), včetně pravidel uvedených v odvětvové dohodě o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel", „ODL") obsažené v

příloze III ujednání, byla provedena v právu EU nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011[4], a stala se tak pro Unii právně závaznými.

(2) Cílem zamýšleného rozhodnutí o změně ODL je stanovit zvláštní pravidla poskytující právní jistotu a posílit rovné podmínky mezi účastníky ODL, pokud jde o podporu údržby a servisních smluv, vývoz náhradních dílů a souprav pro motory souvisejících s letadly, na něž se vztahuje ODL.

(3) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat ohledně změn ODL, neboť zamýšlené rozhodnutí účastníků ODL se stane pro Unii právně závazným a bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie na základě článku 2 nařízení (EU) č. 1233/2011,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie, je podpořit rozhodnutí účastníků ODL týkající se změny ODL, jejímž cílem je stanovit zvláštní pravidla týkající se podpory údržby a servisních smluv, vývozu náhradních dílů a souprav pro motory v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).